

เรื่อง **จ้างนักเรียน นักศึกษาให้ทำงานตามช่วงเวลาเสาร์ อาทิตย์ วันหยุดนักขัตฤกษ์ และช่วงปิดภาคเรียน หากไม่ไปก็เพียงแต่แจ้งทางโทรศัพท์ ไม่ต้องยื่นใบลา ได้ค่าตอบแทนตามจำนวนชั่วโมงทำงานที่ทำได้ ไม่มีกำหนดวันหยุด วันลา มีอิสระในการทำงาน ไม่อยู่ในอำนาจบังคับบัญชา** **นิติสัมพันธ์จึงไม่ใช่ นายจ้างลูกจ้างตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓** **ไม่ต้องส่งเงินสมทบ**

คดีนี้โจทก์ฟ้องว่าโจทก์ประกอบกิจการบริการพนักงานศูนย์อาหารและสวนสนุกในห้างสรรพสินค้า จำเลยโดยสำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่มีคำสั่งให้โจทก์ชำระเงินสมทบเพิ่มเติมเข้ากองทุนเงินทดแทนและกองทุนประกันสังคมว่าโจทก์**ไม่นำค่าจ้าง (ไม่เต็มเวลา) ของนักเรียนนักศึกษาที่ทำงานให้โจทก์รวมเป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบ** โจทก์อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว คณะกรรมการอุทธรณ์มีคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ โจทก์ไม่เห็นด้วย จึงขอให้เพิกถอนคำสั่งและคำวินิจฉัยดังกล่าว **จำเลยให้การว่า**การจ้างนักเรียน นักศึกษาให้ทำงานโดยจ่ายค่าตอบแทน เข้าองค์ประกอบความหมายของคำว่านายจ้างลูกจ้าง ศาลแรงงานพิจารณาแล้วพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งและคำวินิจฉัย คำขออื่นในท้าย จำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษเห็นว่า “ลูกจ้าง” ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ หมายความว่า ผู้ซึ่งทำงานให้นายจ้างโดยรับค่าจ้าง ไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร แต่ไม่รวมถึงลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับงานบ้านอันมิได้มีการประกอบธุรกิจรวมอยู่ด้วย **แต่การที่จะพิจารณาว่าความสัมพันธ์ของบุคคลดังกล่าวว่าเป็นนายจ้างลูกจ้างกันหรือไม่ นอกจากจะพิจารณาว่าบุคคลทั้งสองฝ่ายดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันดังที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ มาตรา ๕ แล้ว ยังต้องปรากฏข้อเท็จจริงด้วยว่าบุคคลที่เป็นลูกจ้างอยู่ในอำนาจบังคับบัญชา โดยต้องปฏิบัติตามคำสั่ง ระเบียบ และข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานของบุคคลที่เป็นนายจ้าง ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ตามความเป็นจริงของความเป็นนายจ้างและลูกจ้างดังที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๕๗๕ ด้วย** เมื่อศาลแรงงานกลางฟังข้อเท็จจริงว่า โจทก์จ้างนักเรียนนักศึกษาให้ไปทำงานตามเวลาที่ระบุไว้ในวันเสาร์ อาทิตย์ วันหยุดนักขัตฤกษ์ และช่วงวันปิดภาคเรียน แต่จะไปทำงานหรือไม่ก็ได้ หากไม่ไปก็เพียงแต่แจ้งทางโทรศัพท์ให้โจทก์ทราบโดยไม่ต้องยื่นใบลา นักเรียนและนักศึกษาที่มาทำงานจะได้รับค่าตอบแทนตามจำนวนชั่วโมงทำงานที่ทำได้ในแต่ละวัน โดยโจทก์จะจ่ายค่าตอบแทนในวันสุดสัปดาห์ถัดไป หากไม่ไปทำงานจะไม่ได้รับค่าตอบแทน ไม่มีการกำหนดวันหยุด วันลา และสวัสดิการสำหรับนักเรียนและนักศึกษา **ตามข้อเท็จจริงดังกล่าว แสดงว่านักเรียนนักศึกษามีอิสระในการทำงานให้แก่โจทก์ ไม่อยู่ในอำนาจบังคับบัญชา** และไม่ต้องปฏิบัติตามคำสั่ง ระเบียบ หรือข้อบังคับฯ การตกลงกันปฏิบัติตามช่วงเวลาที่เหมาะสม แม้โจทก์จะเป็นคนจ่ายค่าจ้างตามจำนวนชั่วโมงที่ลงเวลาทำงานไว้ก็มีไช้กรณีที่โจทก์ใช้อำนาจบังคับบัญชา **แต่เป็นการวางกฎเกณฑ์เพื่อให้การทำงานและการคำนวณจำนวนชั่วโมงได้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ** ดังนั้น นิติสัมพันธ์ระหว่างโจทก์กับนักเรียนนักศึกษาจึงมิได้อยู่ในฐานะนายจ้างและลูกจ้างกันดังที่ศาลแรงงานกลางวินิจฉัยนั้นชอบแล้ว **พิพากษายืน**